

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Virtvtvm Adeptione, Siue De Instrvmentis Assequendæ Virtvtis libellus R. P. Iacobi Alvarez De Paz Toletani è Societate Iesv

Álvarez de Paz, Jacobo

Coloniae Agrippinae, 1615

Cap. XII. De Tertio instrumento, nempè de Postulatione Virtutis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46634](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46634)

Et sicut aliqui sæculares homines in tantū honorem suū æstimant, & sunt boni nominis cupidi, vt propter illud opes profundere, & vitam ipsam dilapidare non timeant: Ita debes virtutem appetiari & diligere, vt propter eam omnia visibilia posthabeas, & in omnibus, quæ aggressus fueris, nihil aliud nisi virtutē, & mētis puritatem, & quod in idem recidit, Dei beneplacitū, & gratissimam voluntatem exquiras. Hæc semel de virtute concepta æstimatio faciet, vt diligenter alijs instrumentis ad eam assequendā vtaris, & omnia, quæ ad illam comparandam fuerint necessaria, non nisi facilia, & leuia existimes.

*De tertio Instrumento, nempe de
postulatione Vir-
tutis.*

CAPVT XII.

VNVM ex præcipuis medijs, siue instrumentis acquirendorū doctorum,

P. 5

norum,

norum, est postulatio, siue petitio,
 qua ab auctore donorum ea suppliciter
 postulamus. Quod enim nec
 debitum nobis est, neque in sola no-
 stra potestate positum, non ex iusti-
 tia, sed ex gratia; non ex propria tan-
 tum industria, sed ex aliorum auxi-
 lio conquirimus. Virtus autem do-
 num Dei est, tum acquisita, tum infu-
 sa, quoniam illa Deo inspirante, &
 desiderium ingerente, & ad opus iu-
 uante, acquiritur: & hæc eo liberali-
 ter donante & infundente posside-
 tur. Sequitur ergò, vt ad virtutem ob-
 tinendam humilis postulatio & in-
 tēta oratio sit necessaria, qua ad Do-
 minum virtutum clamemus, & ei nō
 armis, sed desiderijs, sed gemitibus,
 sed precibus importunis vtilem no-
 bis vim inferamus. Ipse non semel in
 Scripturis sanctis vocatur virtus no-

Ps. 70. 5. *stra: Vt: Quoniam tu es patientia mea*
Domine: Domine spes mea à iuuentute
 Ps. 117. 14. *mea. Et: Fortitudo mea, & laus mea,*
Dominus, & factus est mihi in salutē.
 Ps. 139. 8. *Et: Intende in adiutorium meū, Domi-*
ne, virtus salutis mee, obumbrasti super
capit.

caput meum in die belli. Et multa alia
 similia. Id, vt intelligamus ab eo, vt
 ab auctore, omnem esse virtutem, eo
 datore à nobis possideri, & eo adiu-
 tore feruari. Hanc veritatem intuens
 Richardus de Sancto Victore, positis
 omnibus necessarijs ad virtutem ac-
 quirendam, illis tãquam rem, ex qua
 omnium aliorum efficacia dimanat,
 postulationẽ adijcit. *Septem, inquit; Rich. li. 7.
 in cuiuscunq; virtutis executione ob- de erud.
 seruare debemus. Primũ illud, quod ad inter ho-
 os pertinet, ante acta mala damnare, & mi. c. 39.
 accusare. Secundũ, quod ad oculos per-
 tinet, quid agendũ sit, diligenter inue-
 stigare, & per inuestigationem cogno-
 scere. Tertiũ, quod ad obauditionẽ per-
 tinet, inuento consilio, consentiendo ac-
 quiescere, & obtemperare velle. Quar-
 tũ, quod quasi variũ sit, agẽdo bono in-
 sidiantia mala cautẽ deprehendere, &
 prudenter discernere. Quintũ, quod et-
 iam quasi ad manus spectat, deliberatũ
 bonũ opere explere. Sextũ, quasi qua-
 dã promotione pedũ, ex bono incepto
 semper ad meliora tẽdere. Sed quia ad
 nullũ horum per nosmetipsos sufficiẽtes
 sumus.*

sumus ad omnia hæc diuinum auxiliū
implorare debemus. Ecce omnia ex
oratione siue postulatione dependēt:
quia omnis noster conatus ad virtu-
tes capeffendas irritus est & inanis,
nisi Domini auxilio roboretur, &
humana imbecillitas ope cęlesti ful-
ciatur. Dominus est, qui occasiones
peccādi submouet, in quibus positi,
non ad virtutes quærendas, sed ad vi-
tia curreremus. Quod cognoscēs Da-
uid, ait: *Nisi quia Dominus adiuuit*
me, paulò minus habitasset in inferno
anima mea. Si dicebam: Motus es pes
meus: & iā tentationi succumbere, &
funē peccati illaqueari incipiebam,
miseriordia tua, Domine, adiuuabat
me. Dominus est, qui bonam volūta-
tem studiosè operandi, & virtutes ac-
quirendi, aut ad eas nos disponen-
di tribuit: & considerata ab ipso du-
ritie nostra congrua vocatione cor
pulsat, cui cū magna efficacitate, &
non sine magna libertate respon-
deat: Factus enim est Dominus refugium
pauperi, adiutor in opportunitatibus, in

Psf. 93. 17.

Ps.

Psf. 9. 10.

tri-

tribulatione. Adiutor quidem in tri-
 bulatione, quia à tentatione & cadē-
 di occasione nos liberat: & in oppor-
 tunitatibus, quia mentem ad praua
 currentem retrahit, & immiffa bona
 voluntate fanat. *Nostrum est velle, in-*
quit egregiè Augustinus: id est, nos vo-
lumus, & liberè in bonum consentimus, *Aug lib.*
sed voluntas ipsa & admonetur, vt sur- *de bono*
gat: & sanatur, vt valeat: & dilatatur, *viduit.*
c. 17.
vt capiat: & impletur, vt habeat: Do-
 minus est, qui occasiones administrat
 studiosè agendi & virtutes compa-
 randi, sine quibus, etiam si adsit bona
 voluntas, haudquaquam virtutibus
 studemus. Doctos inter ignaros con-
 stituit, vt eos doceant: diuites cum
 pauperibus collocat, vt illis subue-
 niant: innocentes inter malos ponit,
 vt patientiam exerceant. Sæpeque
 maximam voluntatem benefaciendi
 tribuit, & facultatem operandi de-
 negat, vt homo eum boni operis au-
 ctorem agnoscat. Vnde & Paulus Ro-
 manis scribens, ait: *Sæpe proposui ve-* *Rom. 3.*
nire ad vos, & prohibitus sum vsque ad- *13.*

Marc. 16.
20. Phil.
2. 18.

huc. Dominus tandem nobis operantibus cooperatur, & perseverantiam in bono cœpto elargitur. Et Apostoli predicant ubique Domino cooperante. Et, operatur in nobis non solum velle, sed perficere. Et, elegit nos, ut eamus, & fructum afferamus, & fructus noster maneat, hoc est, perseveret, atque subsistat. Si his omnibus modis virtus est donum Dei, manifestum est, eam ut habeamus, à Domino esse magnis conatibus postulandam. Donum quippe tam grande, non petentibus, & non cupientibus denegabit, qui pulsare præcepit, & postulare mandavit. Nam non quærens, non petens, non pulsans, indignus profusus est, pretiosissimum donum accipere.

Trifariam autem possumus hoc instrumento postulationis uti. Primò quidem, si omnes virtutes simul, aut generaliter, aut sigillatim eas enumerando, ab omniū virtutum auctore postulemus. Dum enim illum meditamur, Patrem esse nostrum, & vniuersalem omnium necessitatum prouisorem, vna eadem

demque precatone totum cor nostrum in conspectu eius effundimus, vniuersa desideria pandimus, & quicquid vitæ spirituali necessarium est, cum ingenti fiducia deposcimus.

Hic modus postulandi valde utilis est, & formam orationis, qua amator virtutis uti poterit, inferius agentes de præparatione ad Missæ sacrificium, in medium proferemus. Interim tamen vsurpare possumus eam orandi formulam, quam assumebat Dauid, dicens: *Bonitatem & disciplinam, & scientiam doceme, quia mandatis tuis credidi. Quamdiu viuitur in hoc mundo, ait Augu. proficientium est hæc cantatio. Et alio loco inquit: Videtis itaque fratres, quo orandi compendio, & qua paucitate verborum, perfectionem viuendi venerabilis Prophetæ quærebat. Breuissimo namque sermone conclusit, quot quot spiritualium habet multitudo virtutum: Si ergo ille Prophetarum præcipuus doceri se à Deo sanctiores vias tantopere precabatur, quid facere nos oportet, qui & tardi, sensus infirmitate:*

Hoc eod.

li. p. 5. c. 6.

Psal. 118.

66.

Aug. ibid.

lib. 50. ho.

hom. 3.

Tom. 10.

tate.

tate torpemus, & noxia remissioris vitæ consuetudine deprauamur? Nos, inquam, magis orare debemus, dicentes: Bonitatem, & disciplinam, & scientiã doce nos Domine, quatenus in nobis bonitas malitiam vincat, vitia ac voluptates disciplina castiget, & ignorantia cecitatem scientia veritatis illuminet. Sic ille. Hæc ergo verba affectibus protelata, cunctas virtutes exposcūt. Nam bonitas charitatem, spem & iustitiam petit; quibus boni sumus, & bonum speramus, & nos alijs beneficos exhibemus. Disciplina fortitudinem & temperantiam postulat, quibus nos cohibemus atque comprimimus. Sciētia, quæ ad intellectum pertinet, fidem, & prudentiam efflagitat, quibus credenda & agenda cognoscimus.

Secundò possumus virtutes specialiter & seorsum postulare; ita scilicet, vt in hoc orationis tempore, aut in hac die, humilitatem, & in sequenti orationis tempore, aut in sequenti die, obedientiam, & sic deinceps alias virtutes petamus: vel vna hebdomada,

da, aut mense aut anno, vnā eandem-
que virtutem instantissimè postule-
mus. Hic autem petendi modus lon-
gè vtiliore est, quoniam dum aliquid
specialius petitur, & desiderium no-
strum ad vnum constringitur, volun-
tatis affectus vehementius inflamma-
tur.

Hic verò ardor affectus, & deside-
rij, est clamor validus, qui Dominum
quasi dormientem (quia nos in tepo-
re dormimus) exfufcitatur, & ad dandū
nobis quod petimus, surgere & pro-
perare compellit. Sape etiam tam
grata est apud illū intentā, & humilis
vnius virtutis postulatio, vt non so-
lam illam, quam petiuimus, sed alias
etiam, quas non petiuimus, largia-
tur. Salomon enim petiuit à Domino
cor docile, quo posset florentissimū
regnum gubernare, & audit: *Ecce feci* ^{3. Reg. 3.}
tibi secundum sermones tuos; sed & quæ
non postulasti, dedi tibi. Ita cum ali-
quid gratum Domino ab ipso peti-
mus, ille, qui merita supplicum ex-
cedit, & vota, quod non petiuimus,
& nobis necessarium est ad vitam spi-
ritua-

ritua-

ritualem ducendam, largiri dignatur. Virtutes ergo in speciali petierunt

Luc. 17. 5. Apostoli, quando dixerunt: *Adauge*

Luc. 11. 1. *nobis fidem.* Et iterum: *Domine doce*

nos orare, sicut docuit Ioannes discipu-

Ephes. 3. *los suos.* Et Paulus: *Flecto genua mea*

14. 16. 17. *ad Patrem Domini nostri Iesu Christi,*

vt det vobis secundum diuitias gloria

sua, virtute corroborari per spiritum

eius in interiorem hominem. Chri-

stum habitare per fidem in cordibus ve-

stris: in charitate radicati & fundati.

Quibus verbis constantiam, fidem &

charitatem Ephesijs postulauit. Huc-

que precandi modum putat Grego-

rius, adumbratum esse in illo facto

Tob. 1. 5.

Greg. 1.

Genor. c. 9.

Iob, qui filiis suis, consulens, offere-

bat holocausta pro singulis, holocaustum,

inquit, per singulos filios offerimus, cum

pro vnaquaque virtute Domino hostiam

nostrae precis immolamus: Ne sapientia

eleuet; ne intellectus dum subtiliter cur-

rit, aberret; ne consilium dum se multi-

plicat, confundat; ne fortitudo, dum fi-

duciam praebet, precipitet; ne scientia,

dum nouit, & non diligit, inflet; ne pie-

tas, dum se extra rectitudinem inclinat,

intra-

intorqueat: ne timor, dum plus iusto trepidat, in desperationis foueam mergat. Cum ergo pro vnaquaq; virtute, vt pura esse debeat, preces Domino fundimus, quid aliud quam iuxta filiorum numerum, holocaustum per singulos exhibemus. Hactenus ille. Ac tandem sancta mater Ecclesia hanc orandi rationem præscribit, dū pro charitate obtinenda, pro castitate, pro patientia, & pro humilitate speciales orationes fundit. Ad eamque iuuare poterunt postulationes suprā singulis virtutibus affixæ, quæ non tam voce prolata, quàm affectu & desiderio fusæ, à Domino, quod petimus, impetrabunt.

Sed tertius modus postulandi est utilissimus, cum scilicet nos ad desiderium specialis virtutis, attenta cōsideratione alicuius incitamenti ex suprascriptis mouemus, & sic calefacti & accensi, actiones illius virtutis interius, voluntatis aut intellectus actibus ad praxim adducimus, & simul illas ardentissimè postulamus. Hunc saluberrimum petēdi modum docuit nos ille homo, qui filium

suum

Marc. 9.
24.

Iob 6.9.

suum à dæmone surdo & muto liberari cupiebat. Cùm enim audisset à Domino: *Si potes credere, omnia possible sunt credenti*; sic cum lacrymis effatus est: *Credo, Domine, adiuua incredulitatem meam*. Credo, Domine, exercitatio fidei est: adiuua incredulitatem meam, postulatio fidei est. Docuit & sanctus Iob, quando dicebat: *Et qui cæpit, ipse me conterat, soluat manum suam, & succidat me*. Illa prima verba actionem virtutis sonant, quia virtutis est vitiorum contritionem approbare, sequentia verò orationem continet, quia oratio est, vitij perfectam contritionem exquirere. Sic itaque debemus pro modulo nostro ex gratia nobis data virtutis actiones exercere, & ad producendos actus interiores conari, simulq; quod nobis de illa virtute deest, à Domino, benignissimo donatore virtutum, exposcere. Praxis huius postulationis, ad tractationem de oratione pertinet, vbi, si Dominus vitam & opportunitatem scribendi dederit, eam sinus fusius explicaturi. Interim tamen, vt lector huius ad assequen-

sequendam virtutem instrumēti præ-
stantiam & vtilitatē intelligat, illud
in vna virtute exercere breuiter gra-
tum habemus; & ex prima virtute,
nempe ex fide, paradigma sumamus.
Vult igitur aliquis ad augmentum fi-
dei se disponere, & perfectionē eius
à Domino obtinere? primum aliquod
incitamentum ad fidem attentè con-
sideret: Meditetur verbi gratia, quòd
ea, quæ fides tradit, esse à Deo dicta
Ecclesia docet. Ponderet, quæ con-
gregatio sit Ecclesia, quam sancta mo-
ribus, quàm illuminata doctoribus,
quàm illustris martyribus, quàm in-
structa miraculis, quam diues volu-
minibus sacris, quam præclara ex-
certissima Pontificum, qui post Chri-
stum & vice Christi eam gubernant,
successione. Videat quam stultum es-
set tali ac tantæ congregationi non
assentiri, & quæ à Domino accepit,
non vt Dei dicta suscipere. His mens
in fidei possessione exultat, & eam
perfectiùs obtinere desiderat. Tunc
ore tacens, & intellectu cum Deo lo-
quens, & ardentissima voluntatis de-
sire-

fide-

fideria produçens, actus fidei, prout in tractatione huius virtutis supra ordinatè sunt positi, exerceat, & his, aut alijs verbis similibus aut dissimilibus, quæ tamen suum desiderium exprimant, ad Dominum dicat.

Domine Deus meus, lux purissima, veritas summa, sapientia infinita, ego puluis & cinis, quia tu me audire dignaris, loquar ad te, vt tua immensa beneficia collaudem, & noua nunc ad tuam gloriam meumque profectum accipiam. Quas grates tibi referam, ô ardentissime amator hominum, quia me ad fidem vocasti, & relictis innumerabilibus hominum millibus, me Ecclesiæ, ancillæ tuæ, & matris meæ optimæ filium & membrum esse fecisti? Potui ego inter hereticos, inter Iudeos, inter idolatras nasci; potui hac fulgentissima fidei luce carere: potui infidelium delirijs & falsitatibus obrui: potui te summam veritatem & æternam non agnoscere. Tu autem Domine, ob solam bonitatem tuam misertus es mei, & effundens super me a-

bun-

Abundantiam magnarum miserationum tuarum, à misera cæcitate liberaſti, & in Ecclesia tua natum, & à parentibus fidelibus genitum, & in delitijs veritatis educatum, lumine fidei circumdediſti. Certè, Domine, ego ad gratias agendas pro hoc incomprehenſibili beneficio ſum ineptiſſimus; quas tamen poſſum, ex totis præcordijs meiſtibi refero, & omnes creaturas ad te laudandum & magnificandum inuito. Et nunc, ô Deus meus, & creator meus, hoc fidei dono de tua liberalitate ſuſcepto, volo maieltati tuæ obſequium præſtare, & meum intellectum ſubijcere, quia dona tua otioſa & inutilia manere non ſuſtines. Qui donum dediſti, in hac hora bonum eius uſum tibi placitum, & ex gratia manantem attribue. i. Meum igitur intellectum tibi, per Eccleſiam loquenti, & per ſanctas Scripturas, quas tradiderunt diuinitus inſpirati homines, & per Concilia, & traditiones, & Pontificum decreta loquenti ſubmitto: & te certiffimam veritatem,
ab

ab omni falsitate prorsus alienam,
 audire gesto: Loquere Domine, quia
 audit seruus tuus; fac vt audiam, & vt
 sanctæ Ecclesiæ, in qua sine dubio lo-
 queris, sincerus & humilis discipulus
 fiam. Tu verba vitæ æternæ habes, &
 eloquia tua dulciora super mel &
 fauum: vtinam ego illa attentè, sub-
 missè, & libenter auscu'tem. Secun-
 dò: Certissimè credo, Domine, te esse
 vnum Deum: deorumque multitudi-
 nem, vt ipsi rationi naturali contra-
 riam, irrideo, subfanno, atque dete-
 stor: Credo te esse Patrem ingenitum,
 Filium vnigenitum, & Spiritum San-
 ctum procedentem, vnam & indiui-
 duam TRINITATEM, omnium
 creatricem, Angelorum & hominum
 seruatricem, & prædestinatorum ex
 vtraque natura, tam Angelica, quàm
 humana, glorificatricem. Credo,
 Verbum ac Filium tuum, in vtero Vir-
 ginis Spiritus Sãcti operatione fuisse
 conceptum, verum Deum, & verum
 hominem, Dominum nostrum IES-
 VM CHRISTVM. Credo certissi-
 mè, eundem Filium tuum, ex Virgine

non solum ante foelicem partum, sed & in ipso, & post ipsum manente natum, sub Pontio Pilato passum pro salute nostra, verè mortuum, & in sepulchro conditum, & tertia die per resurrectionem in vitam immortalè eductum. Credo ascendisse in coelū, sedisseque ac sedere ad dexteram tuam; indeque ad generale iudicium venturum, omnibusque, pro meritis aut demeritis, præmiū aeternū, aut poenam aeternam daturum.

Credo item, in terris esse sanctam Catholicam & Apostolicam Ecclesiam, congregationem fidelium à te gubernatam, eamque per totum orbè diffusam, non esse aliam, nisi eam, quam seruus tuus Pontifex Romanus gubernat. Credo etiam Sanctorum, idest, fidelium, in orationibus, in bonis operibus, & in mutuo auxilio communicationem, carnis item resurrectionem, & quòd in carne mea, si fidelis tibi fuero, atque te (vt spero) faciente, in gratia decessero, oculis mentis videbo te, Deum Saluatorem meum; & oculis corporis videbo Fi-

P. lium

lium tuum, Redemptorem nostrum,
 vt in perpetuas æternitates te fruar.
 Hæc omnia, & reliquas res fidei, ò
 Domine certissimè credo, & liben-
 tissimè illis assentior, da obsecro, vt
 quotidie firmiter credam, & humi-
 lius illis assentiar, & in hac fide vsq;
 ad mortem permaneam, & postremo
 halitu in ista confessione perfungar.
 Tertio: Aspicio te, ò Pater sanctissi-
 me, fidei oculis in sacramentis mira-
 biliter operantem; in Baptismo ani-
 mas lauantes: in Confirmatione ro-
 borantes: in poenitentia iustifican-
 tes: in Eucharistia reficientem: in
 extrema vnctione ad pugnam vn-
 gentem: in ordine ministros initian-
 tem; & in coniugio tuæ Ecclesiæ fi-
 lios prouidentem, & in alijs cære-
 monijs, & ritibus Ecclesiæ nostram
 salutem operantem. Aperi, obsecro,
 oculos fidei meæ, eosque magis ac
 magis illumina, vt hæc signa à te in-
 stituta non arido corde suscipiam;
 sed te in illis reuerer, & effectus in-
 uisibiles, quos operaris, admirer, &
 reuerenter intuear. 4. Hanc autem fi-
 dem.

dem coram te Pater misericordiarum, & coram omni cœlesti curia, ex toto corde confiteor; eam meæ fidei ac confessionis testem aduoco, & paratus sum ex benignitate tua, ore coram omnibus hominibus confiteri, & apud hostes fidei tuæ eam constanter, vt verissimam, & viam salutis vnicam, atque certissimam prædicare. Hanc tu, Domine, confessionem accepta, & me ad eam sæpiùs iterandam excita, & in mortis quoque periculo ad fidem confitendam roborata, & præparationem animi ad subeundam mortem pro veritate tribue, vt si persecutio defuerit, at robur & fortitudo ad eam sustinendam non desit. 5. Nec solùm, hanc fidem cõfiteor, & cõfiteri volo, sed & pro cõditione mea res fidei tradere, cū oportuerit, & rudes ac tuæ veritatis ignaros, per me, & per alios, docere constituo. Concede, obsecro, Domine Deus, vt ita exequar, & qui à tua largitate lumen accepi, fratres meos sine lumine manere non patiar.

6. Hæreticos, ô Deus amantissime,

Q 2

vehe-

vehementer detestor, & eorum confortium, nisi ad quarendam ipsorum conuersionem, odio habeo, eosque vt pestes animæ, vt hostes tuos, & filios diaboli, auersari statuo. Semper, Domine, me ab illis elonga, eorum conatus euerte, & Ecclesiam tuam ab eorum peruersitate & cæcitate custodi. 7. Doctrinam illam, quam mater Ecclesia damnat, constanter damno; quam suspectam habet, respuo; & quam minus sinceram iudicat, nullo modo suscipio. Libera animam meam, o magister verissime, ab omni falsitate, nunquam verba speciosa me lætent, quibus mendacium se contegit, sed veritas tua me sæper erudiat. Auge in me fidem, adiuua imbecillitatem meam, & vniuersas huius virtutis actiones sanctè, feruè, & studiosè me exercere concede, vt ex fide ad visionem transeam, & quod nunc certissimè & firmissimè credo, aliquando tandem aspiciam. Amen.

Hæc est oratio pro virtute fidei, & eodem modo formanda est aliarum
vir-

virtutum exercitatio & postulatio, quam sigillatim ex qualibet virtute non facimus, tum quia satis prolixū esset, tum præcipuè, quia non ex verbis compositis, sed ex ardore mentis ignitas postulationes pendere nouimus. Si autem vna meditationis hora ad vnam virtutem exercendam & postulandam non suffecerit, præmissa in sequenti die alterius incitamenti meditatione, poterunt reliquæ actiones, quæ supersunt, exerceri internis affectibus, & à Domino postulari. Sed non facile explicari poterit, quanta sit huius postulationis utilitas ad virtutes obtinendas. solū dicimus id ex opere atq; experimento esse petendū, & cum hominē se mirabiliter adiutū, & in virtutibus promotum agnouerit, tunc tandem huius instrumenti efficacitatem intelliget.

Qui verò ex aliqua coniectura didicerit, se in omnibus, aut in aliqua virtute proficere, Deum illius doni auctorem noscat, & pro eo immensas illi gratias agat. Dicat cum sancto

Q 3

Dau-

Pf. 102. 2. Dauide: *Benedic anima mea Domino, & noli obliuisci omnes retributiones eius.* Hæc enim dona illustrissima, nulla vnquam debent obliuione deleri, nulla ingratitude significatione extenuari. Quia verè dignus est, beneficium, & tantum beneficium, amittere, qui ingratus existens oculos & affectum in cœlum non tollit, & Deum virtutis donatorem esse non clamat, & illum tanquam in se beneficentissimum extollere & prædicare non curat. Hoc etiam desiderium agendi Deo gratias, eundem Prophetam sollicitabat, quando alio loco dicebat: *Domine in voluntate tua prestitisti decori meo virtutem.*

Basil. ad eundem Psalm.

Hanc enim esse gratiarum actionem, Basilius docet, sic scribens: *Vt decor animæ accedat, & efficaciter perfectiua eorum, quæ necessaria sunt, potentia, diuina est opus gratia. Ut igitur supra dixit: Quoniam vita in voluntate eius: sic nunc Deum in reddendis gratijs exaltat dicēs: In voluntate tua prestitisti decori meo virtutē. Pulcher quidem eram secundum naturam, debilis autem.*

autem factus ob peccatum, per insidias serpentis admissum, perij. Pulchritudini ergo mee, quam ex te in prima creatione accepi, addidisti virtutem eorum quæ me addecent, effectiuam. Pulchra namque est omnis anima, quæ in symmetria propriarum virtutum conspicitur. Sic ille.

Gratiæ itaque Deo propter virtutem habitam agenda sunt, ne eam amittere permittamur. *Omni enim habenti dabitur, & abundabit: ab eo autem qui non habet, & quod habet auferetur ab eo.* Ingratus est, qui non habet, & à quo auferetur, quod habet. Nam si interrogas: Quomodo non habet, si habet? Respondabit tibi Augustinus: *Non habens habet, qui nescit, unde habet. Tollit enim Deus rem suam, & remanet illi iniquitas sua.* *Ista gratiarum actione & virtutem iam adeptam seruamus, & nouis augmentis à Domino acceptis promouemus.* Qui ergo virtutes conatur agnoscere, & earum, actionis gratia, indagare naturas; qui curat eas in magno pretio habere; & vt res pretiosas à Domino

Luc. 19.

26.

Aug ser.
3. de san-
ctis. Tom.
10.

Domini

Domino postulare; qui non obliuiscitur pro quocunque profectu gratias agere, is ad virtutes adipiscendas, ex parte intellectus instrumenta parauit, quas si sequentia adijciat, à Domino certè recipiet.

FINIS.

Liber Lomus Probationis Sc. Juv. Paderb.

